

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 309/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť D. C., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. P. D., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/20/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2012 doručená sťažnosť D. C., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. D., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/20/2012.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že okresnému súdu bol doručený 17. januára 2012 jeho návrh na zníženie výživného a úpravu styku k maloletým deťom. V tejto súvislosti tvrdí, že „... k prietahom v konaní došlo predovšetkým v dôsledku nekonania súdu vo veci, nakoľko do podania tejto sťažnosti nedošlo vo veci k žiadnym produktívnym úkonom, na základe, ktorých by mohlo byť veci rozhodnuté.- vytyčenie termín pojednávania a pod. - a to ani napriek urgenciám vytyčenia termínu pojednávania, tak ako to vyplýva s prešetrenia písomnej sťažnosti predsedom Okresného sudu Žilina SprS/594/2012 zo dňa 5. 11. 2012.

... je v súčasnej dobe nezamestnaný a preto nie je schopný uhrádzať doteraz určené výživné. Za súčasnej krízovej hospodárskej situácie sa snaží riešiť svoje finančné problémy podľa možností a to formou nepravidelných pracovných príležitostí. Z tohto dôvodu mu zatiaľ vypomáhali pri platení výživného jeho najbližší príbuzní formou pôžičiek, resp. je nútený vypožičiavať si potrebné financie aj od iných osôb, nakoľko mu hrozí, že sa vystaví trestnému stíhaniu pre zanedbanie povinnej výživy, pričom pri súčasnej praxi orgánov činných v trestnom konaní, môže byť s najväčšou pravdepodobnosťou riešený väzobne.

Predmetom konania je tiež návrh na úpravu styku otca s maloletými deťmi, pričom v dôsledku pasivity súdu k citovému odcudzovaniu detí voči otcovi, čo nemá dobrý dopad tak zdravý a riadny vývoj detí ako aj na psychiku samotného otca - sťažovateľa.

Je potrebné poukázať predovšetkým na skutočnosť že ide o vec poručenskú, týkajúcu sa mal. detí a preto pasivita súdu spôsobuje následky, ktoré sa vzhľadom ich citový život ako aj na citový život sťažovateľa majú trvalé škodlivé dopady. ...

... tvrdí, že k prietahom v konaní dochádza hlavne zavinením súdu. Aj keby pripustil, že k prietahom dochádza z dôvodu zaťaženia súdu, nemožno tým ospravedlniť častú pasivitu, resp. neproduktívne konanie súdu. Vlastným konaním, či pasivitou sťažovateľ k prietahom neprispel.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. základné právo C. D., nar..., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej Republiky a v čl. ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 4C 181/2010 bolo porušené.

2. Okresnému súdu v Žiline v konaní vedenom pod. spis. zn. 4P/20/2012 prikazuje konať vo veci bez zbytočných priesťahov (správne má byť sp. zn. 9 P/20/2012, pozn.).

3. Sťažovateľovi C. D. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 269,58 € na účet právneho zástupcu JUDr. P. D., vedený v T. a. s., č. účtu...“

Požadovanú sumu finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje neúmernou dĺžkou priesťahov a psychickou ujmom, ktorá mu v dôsledku toho vzniká. Túto výšku považuje za primeranú i z hľadiska existujúcej judikatúry ústavného súdu. Trovy konania, ktorých náhradu požaduje, sú vypočítané podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava, ako aj písomné podanie sťažnosti 2 x 121,16 € a 2-krát režijný paušál po 7,41 €, t. j. spolu 271,96 €).

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa smerujúcom proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/20/2012, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že namietané konanie začalo na okresnom súde 17. januára 2012 podaním návrhu sťažovateľa.

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že predseda okresného súdu sťažovateľovi na jeho sťažnosť na prieťahy v namietanom konaní v odpovedi z 5. novembra 2012 okrem iného oznámil:

„Návrh na zníženie výživného a úpravy styku k maloletým deťom T. a A. C. bol súdu doručený dňa 17. 01. 2012. Sudcovi Mgr. L. H. bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie dňa 08. 08. 2012, nakoľko zákonný sudca bol v čase od 26. 06. 2012 do 19. 10. 2012 neprítomný na pracovisku z dôvodu jeho práceneschopnosti. Prideliť nevybavené veci neprítomného sudcu ostatným sudcom úseku je možné vykonať v súlade s platným Rozvrhom práce pre Okresný súd Žilina na rok 2012 až po uplynutí doby 6-tich týždňov, pretože až uplynutím tejto doby možno považovať neprítomnosť sudcu za dlhodobú.

Sudca Mgr. L. H. v písomnom vyjadrení k sťažnosti uviedol, že v ten deň prevzal po neprítomnom sudcovi 254 vecí. Z takéhoto množstva nebolo možné stanoviť, ktorú vec má sudca vybaviť skôr a ktorú neskôr. So spismi sa postupne oboznamoval, vykonával potrebné procesné úkony a pripravoval veci na prejednanie. V konkrétnej veci dal pokyn na doručenie podania zo dňa 24. 07. 2012 účastníkom konania na vyjadrenie, nakoľko ide o zmenu návrhu.

Po skončení dlhobohkej PN pôvodného sudcu a jeho nástupe do práce dňa 22. 10. 2012 mu boli všetky nevybavené veci od jednotlivých sudcov vrátené na vybavenie, vrátane Vašej veci.

Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní alebo porušené zásady dôstojnosti súdneho konania a odstránenie zistených nedostatkov. Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí (§ 64 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z.), že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov a ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.

Po prešetrení všetkých skutočností konštatujem, že sťažnosť je dôvodná, pretože činnosť sudcov, ktorým bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie nie je možné hodnotiť ako činnosť správnu a efektívnu a efektívne smerujúcu k meritórnemu rozhodnutiu, čím v predmetom konaní vznikli prieťahy, ktoré majú za následok porušenie práv účastníkov konania.

Po návrate Vašej veci pôvodnému sudcovi zabezpečím, aby mu bola predložená Vaša sťažnosť s pokynom, aby veci venoval náležitú pozornosť, vzhľadom na súčasný stav konania.“

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Na základe uvedeného a s prihliadnutím na to, že dĺžka napadnutého konania v okolnostiach daného prípadu nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práv sťažovateľa, ústavný súd sťažnosť, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v označenom konaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2013